



LAGER ONDERWIJS
EERSTE & TWEDE GRAAD

LESMAP MILE(S)TONES



Jeugd en Muziek Vlaanderen
Defacqzstraat 1 | 1000 Brussel
T 02-533.39.10 | info@jeugdenmuziek
www.jeugdenmuziek.be



Met steun van de
Vlaamse overheid





INLEIDING



VISIE JEUGD EN MUZIEK

Via onze projecten trachten we kinderen en jongeren wegwijs te maken binnen de wondere wereld van muziek. We porren, we prikkelen en we dagen hen uit. We ontwikkelen vernieuwende concepten en projecten, telkens op hun maat gesneden. Een productie van Jeugd en Muziek betekent voor de leerlingen zowel actief als receptief bezig zijn met muziek. We stellen alles in het werk om onze muzikanten met open oren te laten ontvangen.

Daarvoor rekenen we ook op u als leerkracht. U bent namelijk het eerste contact tussen de muzikanten en muzikanimator van Jeugd en Muziek en uw leerlingen. Een verrassing voorgeschoteld krijgen is één ding, een verrassing verwachten is volgens ons nóg leuker. En dan moet u zelf uiteraard ook weten wat de leerlingen zullen te zien, te horen, te doen en te proeven krijgen.

Daarom maakt Jeugd en Muziek voor een groot aantal projecten een lesmap. In deze lesmap krijgt de muzikeducatieve werking specifieke accenten, op maat van uw leerlingen. Deze lesmappen zijn essentieel om een voorstelling of bezoek van een muzikant of muzikanimator voor te bereiden.

Ook als handleiding bij een nabespreking of verdere verwerking van het thema in de klas is de map nuttig.



WAT VINDT U IN DEZE LESMAP?

In deze lesmap vindt u alles om de voorstelling **MILE(S)TONES** goed voorbereid aan uw leerlingen voor te schotelen. Tijdens **MILE(S)TONES** nemen een slagwerker, een pianist en trompettist je mee naar de fascinerende wereld van de legendarische Amerikaanse jazz componist en trompettist Miles Davis. Zijn avontuurlijke manier van muziek maken is het vertrekpunt van de voorstelling. Steeds wisselen de ruimtes. Het ene moment bevind je je in de bruisende creativiteit van een opnamestudio, het andere moment sta je mee op het podium en ben je één van de muzikanten, dan weer creëer je live muziek bij een film of sta je in het schildersatelier van de gevierde muzikant.

Kwaliteitsvolle achtergrondinformatie en bronnen, tips en interessante (luister)links helpen om de voorstelling nog beter te begrijpen en sluiten aan bij de onderwijspraktijk. De lesopdrachten stimuleren de leerlingen om muziek van Miles Davis te herkennen, te zingen en ermee te spelen.

Regelmatig zal ook worden verwezen naar het YouTube-kanaal van Jeugd en Muziek Vlaanderen.

Eenvoudig surfen naar www.youtube.com/jeugdenuzieklesmap en doorklikken naar de speellijst van de productie geeft u een overzicht van beeldmateriaal en geluidsfragmenten bij de lesopdrachten.

MILE(S)TONES: LEERDOELEN

Ongeacht het onderwijsnet waarin u les geeft, zijn algemene basiscompetenties vastgelegd die elke leerling moet verwerven gedurende zijn of haar schooltijd: **ontwikkelingsdoelen** (kleuteronderwijs), **eindtermen** (basisonderwijs) en **opleidingsdoelen** (secundair onderwijs). Hoe deze concreet worden ingevuld, hangt af van de inrichtende macht.

Wij baseren ons op de algemene leerdoelstellingen van de Vlaamse Overheid en duiden per onderwijsniveau aan welke leerdoelstellingen centraal staan bij **MILE(S)TONES**. Zo heeft u desgewenst een snel overzicht van de kennis, vaardigheden en competenties die aan bod komen wanneer u de muzikanten bij u op school uitnodigt.



MEER INFO OVER DE PRODUCTIE MILE(S)TONES OP WWW.JEUGDENMUZIEK.BE



BASISONDERWIJS

2//MUZISCHE VORMING - MUZIEK

DE LEERLINGEN KUNNEN

- ✓ muziek beluisteren en ervaren met aandacht voor klank en functie.
- ✓ improviseren en experimenteren met klankbronnen en muziekinstrumenten.
- ✓ (samen)spelen.
- ✓ openstaan voor muziek uit andere tijden.
- ✓ praten over musiceren.
- ✓ genieten van zingen en musiceren en dit gebruiken als impuls voor nieuwe muzikale spelideeën of andere aanverwante expressiewijzen.
- ✓ vanuit het eigen muzikaal aanvoelen praten over het zingen en het musiceren.

2//MUZISCHE VORMING - DRAMA

DE LEERLINGEN KUNNEN

- ✓ genieten van een gevarieerd aanbod van voor hen bestemde culturele activiteiten.
- ✓ ervaren dat een visueel beeld al dan niet vergezeld van een nieuw geluid steeds een nieuwe werkelijkheid kan oproepen.

2//MUZISCHE VORMING - MUZIEK

DE LEERLINGEN KUNNEN

- ✓ blijvend nieuwe dingen uit hun omgeving ontdekken.
- ✓ zonder vooroordelen naar kunst kijken en luisteren.
- ✓ genieten van het muzisch handelen waardoor hun expressiemogelijkheden verruimen.
- ✓ vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.



TWEE KEER MILE(S)TONES: SPELEN EN GENIETEN!

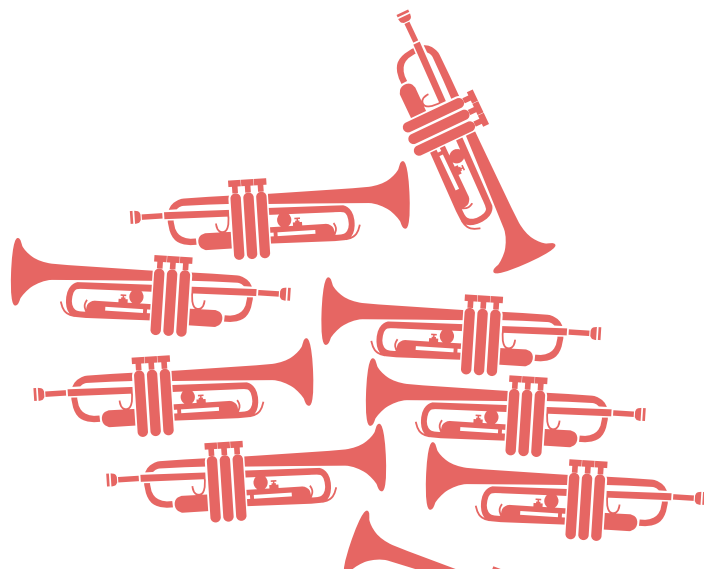


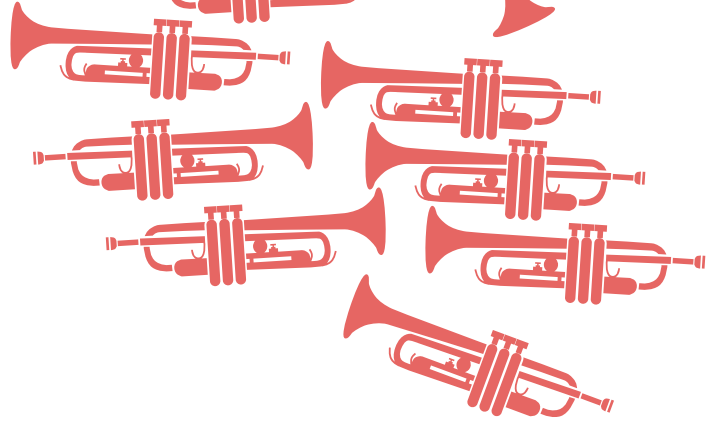
*Jeugd en Muziek vindt het belangrijk om kinderen en jongeren een boeiend traject aan te bieden, waarin ze zowel actief als receptief worden geprikkeld door muziek. Bij **MILE(S)TONES** ontwikkelden we een voorbereidende workshop die de kinderen binnenleidt in de wondere wereld van Miles Davis' muziek.*

De leerlingen leren thema's uit de voorstelling zingen, spelen en herkennen. In **MILE(S)TONES** beleven ze vooral de fantastische mogelijkheden van de improvisatiemuziek aan de hand van de composities van Miles Davis, met leden van het Gentse Jazz ensemble **De Beren Gieren** Fulco Ottervanger en Simon Segers, en trompettist Bert Bernaerts als ideale gidsen. De muzikanimator richt hun aandacht op een aantal elementen uit de voorstelling via bewegingsspelletjes, improvisatie-oefeningen en samen muziek maken.

Uw klas wordt begeleid door een muzikanimator van Jeugd en Muziek. U mag dus rekenen op een professionele animator die zijn of haar specifieke voorkennis van de voorstelling en het thema koppelt aan een stevige ervaring in het muzisch werken met groepen.

- Uitvoerder: J&M-muzikanimator
- Duur: 50 min. (schooltijd) / 60 min. (vrije tijd)
- Max. aantal leerlingen: 25 (max. 7 workshops per lesdag)
- Speelperiode: op aanvraag in 2014-2015, liefst kort voor de voorstelling





MEER INFO OVER DE PRODUCTIE MILE(S)STONES OP WWW.JEUGDENMUZIEK.BE

MILE(S)TONES

MILE(S)TONES: OVER MILES EN MIJLPALEN

Ken jij Miles Davis? Als je de naam van deze man eens ‘googlet’, kom je op een bijna eindeloze lijst YouTube-filmpjes en muziekopnames. En Wikipedia vertelt je dat Miles Davis een van de meest invloedrijke muzikanten was van de 20e eeuw, een jazztrompettist, multi-instrumentalist en componist. Maar hoe klonk die dan, Miles? Zonzo Compagnie besloot het te zoeken en te tonen, in **MILE(S)TONES**, een avontuurlijke muziekproductie voor jong publiek. Coproductenten zijn vzw De Beren, Centro Cultural de Belém, Kunstencentrum Rataplan, Kunstencentrum De Werf en Jeugd en Muziek Vlaanderen.



Miles Dewey Davis III komt ter wereld in 1926 in Alton Illinois. Dat is een stadje vlakbij East St. Louis, in de Verenigde Staten. Miles' moeder is pianiste en zijn vader tandarts, de familie komt niets tekort. Miles krijgt zijn eerste trompet op zijn dertiende, een cadeautje van zijn vader.

East St. Louis is op dat ogenblik een cultureel levendige stad met een bloeiende muzikscene van allerlei genres. Miles proeft van al die stijlen en verwerkt ze in zijn eigen muziek. Vooral de blues is een van zijn grote liefdes.

Als snel ontmoet Miles zijn eerste mentor en leraar Elwood Buchanan, die hem aanmoedigt zijn eigen unieke geluid te ontwikkelen. Buchanan leert Miles zonder vibrato te spelen, hoewel iedereen in deze periode met vibrato speelt. Hij zal deze heldere rechte toon doorheen zijn hele carrière behouden.

- De blues wordt algemeen beschouwd als de basis van de moderne pop- en rockmuziek. Vanop de katoenvelden in Mississippi waar de Afro-Amerikaanse slaven hun working songs zongen, over de zwoele Devil's party music van Chicago, ontwikkelde deze muziekvorm zich tot de basis van de soul, funk, disco en rock 'n roll.
- De blues was de inspiratiebron van menig muzikant uit het verleden (Jerry Lee Lewis, Elvis Presley, James Brown, The Rolling Stones, Jimi Hendrix, enz.) maar ook van hedendaagse sterren als de Black Keys, Duffy, Amy Winehouse, Adele, Eric Clapton, The White Stripes, Foo Fighters, Lenny Kravitz, Alabama Shakes, enz.



**BELUISTER EEN BLUESNUMMER VAN DE 'KONING VAN DE HARMONICA',
SONNY BOY WILLIAMSON OP ONS YOUTUBEKANAAL!**

AAN DE SLAG!: VIBRATO

Bij vibrato gaat de toon lichtjes vibreren of trillen, hij wordt letterlijk een beetje hoger en een beetje lager in een golfbeweging.

ZONDER VIBRATO

LUISTERVOORBEELD



MET VIBRATO

LUISTERVOORBEELD



BELUISTER TWEE STUKKEN OP ONS YOUTUBE-KANAAL.

Eentje van Ben Webster op saxofoon en eentje van Miles Davis op trompet.
Bij welke lijn past het eerste voorbeeld, bij welke lijn het tweede?



KUNNEN WE ZELF EEN VIBRATO ZINGEN?

We maken een trompet voor onze mond met één hand en zingen hierdoor tuuuuuuuuuuuuuuu. Wanneer we met onze andere hand de trompet sluiten en opendoen, zoals we een indiaan zouden nadoen, horen we een verandering in de toonhoogte. Dit is vibrato, we kunnen dit snel of traag doen.

806 MILES TO NEW YORK

In 1944 trekt Miles naar New York, naar de wereldvermaarde Julliard School of Music. Miles houdt het echter niet zo lang uit aan Julliard. Hij botst er op het klassieke West-Europese (en dus blanke) repertoire en vindt er niet genoeg vrijheid en plaats voor alle stijlen waar hij als jonge kerel in East St. Louis van heeft gesnoept. Toch geeft hij later toe dat de technische en theoretische opleiding van Julliard hem enorm heeft geholpen in zijn verdere ontwikkeling als muzikant.

Nog zo'n mijlpaal is Charlie Parker. Miles ontmoette Charlie Parker al eerder in East St. Louis en zoekt hem snel opnieuw op wanneer hij in New York aankomt. Met succes: al snel speelt Miles Davis in het Charlie Parker Quintet, ter vervanging van Dizzy Gillespie, een andere grote trompettist uit de jazz geschiedenis. Charlie Parker is een fantastisch muzikant, maar zijn overmatig druggebruik en onvoorspelbaar gedrag maken de sfeer in de band snel kapot. Miles Davis zal, na een stevige ruzie, de groep verlaten in 1948.

In verschillende opnames met het Charlie Parker Quintet kan je reeds de stijl horen waarmee Miles bekend zou worden. In *Now's the Time* hoor je de mooie melodische solo's van Miles die tegen de huidige stijl, bebop ingaan.

AAN DE SLAG MET MILES EN PARKER!

*Beluister *Now's the Time* van het Charlie Parker Quintet op ons YouTube-kanaal. Eerst horen we de saxofoon solo van Charlie Parker, daarna een trompetsolo van Miles Davis. Horen jullie een verschil? Worden er meer noten gespeeld, misschien voelt de ene solo wel sneller dan de andere? Bespreek dit even in de klas.*



Charlie Parker (1920-1955)

Parker was een Amerikaans altsaxofonist en componist. Hij wordt aanzien als één van de leidende figuren in de overgang naar moderne jazz en de uitvinder van de bebop.

• BEBOP

• Bebop of bop wordt gekenmerkt door snelle tempo's en virtuose solo's.

• De term bebop is afkomstig van de nonsens woorden die gebruikt werden tijdens het scatsingen, een vocale solo met nonsens woorden. Bijvoorbeeld: biebabelooba, shoobidoowa. Probeer het ook eens in de klas!

• Op ons YouTube-kanaal toont Ella Fitzgerald een demo hoe het moet.

BIRTH OF THE COOL



Gil Evans & Miles Davis in New York 1959



In het Claude Thornhill Orchestra ontmoet Miles Davis in 1948 componist en arrangeur **Gil Evans**. Miles neemt dit project later over en splitst de 18-koppige band tot een nonet, een groep van negen muzikanten. In deze band legt hij de basis van de cooljazz. Miles gaat op zoek naar een stijl die de menselijke stem nabootst, met rustige en melodische improvisaties. Na de bebop, jazz met heel technische en virtuoze solo's, wordt de cooljazz een nieuwe mijlpaal in Miles' carrière. Het album **Birth of the Cool** geeft zijn naam ook aan deze stijlstroming, **cooljazz**



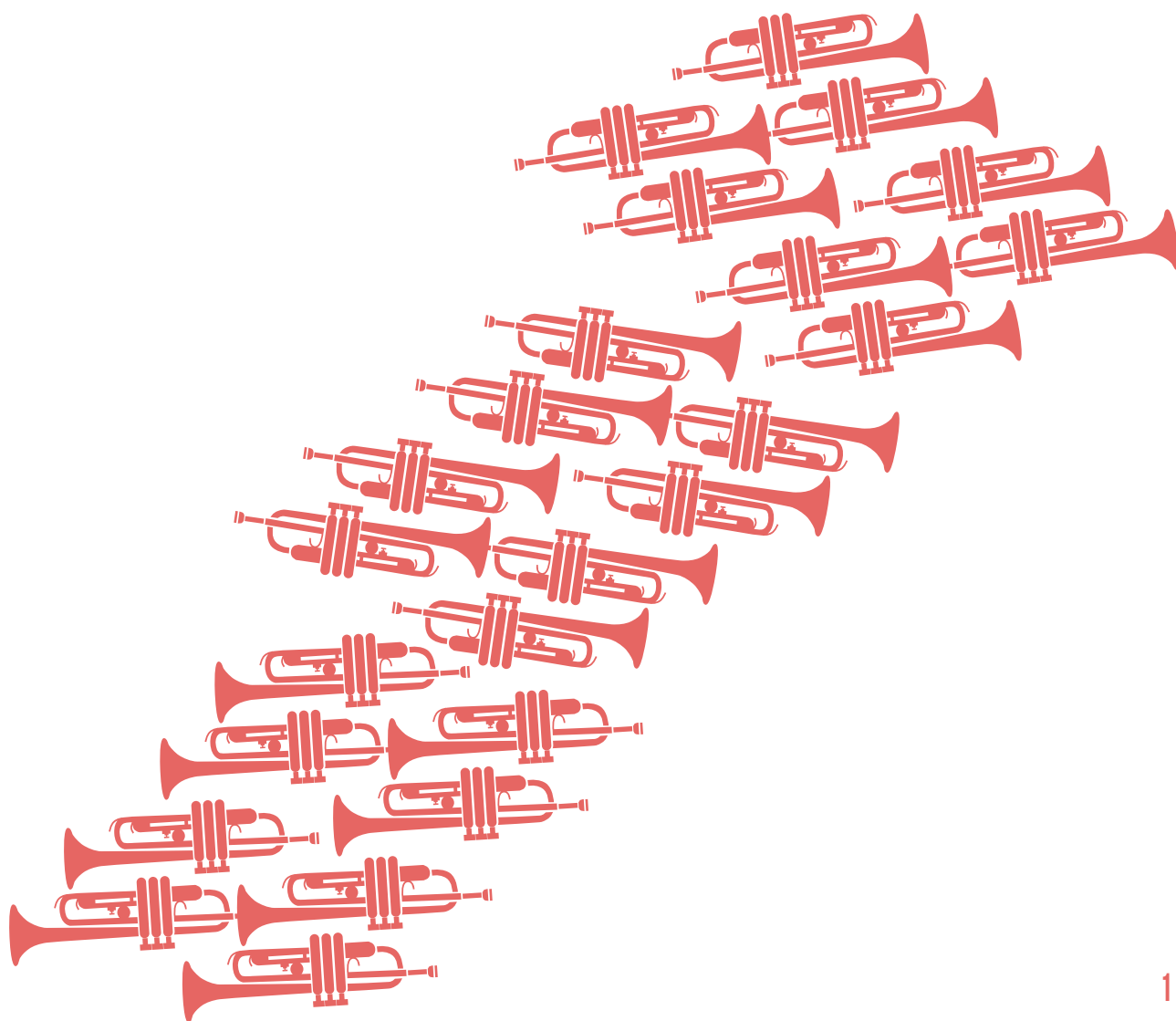
BELUISTER ISRAEL, EEN VOORBEELD VAN MILES' COOLJAZZ, OP ONS YOUTUBEKANAAL

BEZETTINGEN

Wanneer je als muzikant alleen speelt, speel je solo, maar zijn we met twee, dan zitten we in duo. Een trio speelt met drie en dat is eentje minder dan een kwartet. Tel je bij een kwartet eentje bij, dan heb je een kwintet. Wanneer er zes instrumenten op het podium staan, noemen we dat een sextet en zo gaan we verder tot een septet, octet of zelfs nonet.



BELUISTER NIGHT IN TUNISIA OP ONS YOUTUBE-KANAAL. IN DIT FILMPJE ZIE JE JOSHUA REDMAN AAN HET WERK IN HET NUMMER NIGHT IN TUNISIA. EERST HOOR JE JOSHUA HELEMAAL ALLEEN DE MELODIE SPELEN. PAS NA 3'30" VALT DE BAND IN MET DE BEGELEIDING VOLGENS DE AKKOORDEN, DE HARMONIE DUS.





MILES TOT OVER ZIJN OREN... IN PARIJS!

De muziek en het tourleven brengen Miles Davis overal ter wereld. Eén van zijn tussenstops is Parijs, niet toevallig de stad van de liefde. Daar ontmoet hij actrice **Juliette Gréco**. Juliette en Miles worden tot over hun oren verliefd. Miles is niet alleen gek van zijn lief, hij is ook gefascineerd door de stad Parijs als artistieke omgeving. Hij ontdekt er dat zwarte muzikanten in Europa veel meer respect genieten dan in Amerika.

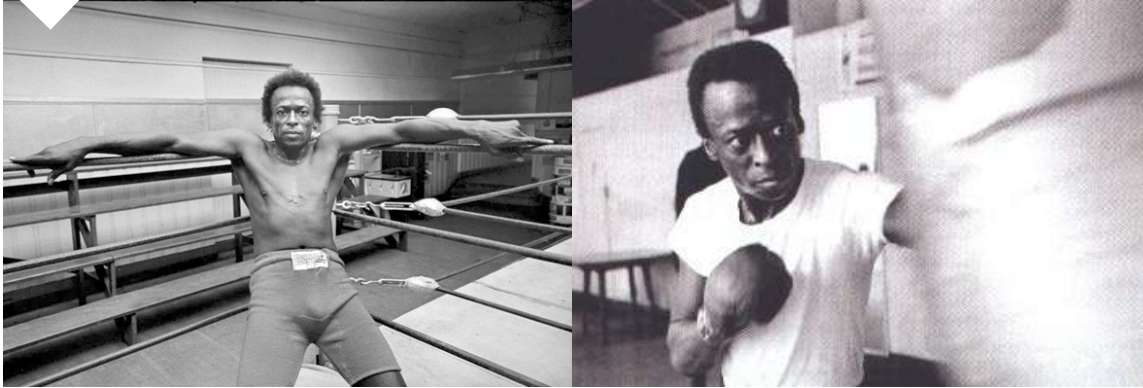
Maar mooie liedjes duren niet lang. De relatie met Juliette loopt spaak en hoewel veel mensen Miles proberen te overtuigen om in Frankrijk te blijven, keert hij in 1954 toch terug naar New York. Daar wordt hij zwaar depressief. Zelf zei Miles achteraf dat deze moeilijke periode vooral te maken had met zijn afscheid van Juliette en het weinig respect dat hij kreeg van de Amerikaanse critici, die eerder zijn vroegere vrienden als leiders van de cooljazz benoemden. In die tijd begint Miles drugs te dealen en raakt hij zwaar verslaafd aan heroïne. Op een bepaald moment gaat het zo ver dat de carrière van Miles Davis als getalenteerd trompettist dreigt te stoppen door zijn verslaving. In 1954 neemt hij gelukkig een wijs besluit: hij keert terug naar zijn ouderlijk huis in East St. Louis om er met de steun van zijn vader af te kicken. Miles komt er weer volledig bovenop.



Gil Evans & Miles Davis in New York 1959



MILES NEEMT DE HANDSCHOEN OP!



Na zijn studietijd aan Julliard woont Miles twee jaar in New York samen met Stan Levey, een professioneel bokser die later drummer zou worden. Levey neemt Miles mee naar de bokscub van Sugar Ray Robinson. Miles houdt van de geur, de mensen en de strakke discipline die in de bokscub hangt. Al snel begint hij zelf te trainen. Hij is een muzikale bokser, hij gebruikt zelfs bebop-melodieën om de snelheid in zijn slagen op te krikken en springt uren lang touwtje in ritmische patronen. Echt vechten en matches boksen doet hij niet, uit schrik om zijn handen en gezicht te bezeren en niet meer te kunnen spelen. Miles schrijft uiteindelijk zelfs de soundtrack voor de documentaire over bokslgende Jack Johnson.

AAN DE SLAG: BOKSEN OP MUZIEK

We beluisteren een stukje uit de soundtrack van de film over bokser Jack Johnson. We kunnen hierop schijnboksen. We vinden enkele danspassen en boksbewegingen uit. Luister goed naar de muziek, voel het tempo en let vooral op de plotse geluiden die je makkelijk kan uitbeelden!



TIJD VOOR EEN NIEUW GELUID



We vertelden het al: Miles Davis was een van de meest invloedrijke muzikanten van de 20e eeuw. Hoor je een plaat van Miles, dan kan je die snel herkennen. Zijn stijl was heel persoonlijk en origineel. Zo gebruikte hij heel vaak een harmon mute, dat is een soort demper voor de trompet. Door de harmon mute kreeg zijn klank een heel typisch timbre, of klankkleur. Niet gewoon de klank van een trompet dus, maar de klank van Miles op trompet. Ook zonder harmon mute herken je Miles aan de afbuigingen die hij aan het begin of het einde van een toon maakt, of aan zijn rustige en melodische solo's.

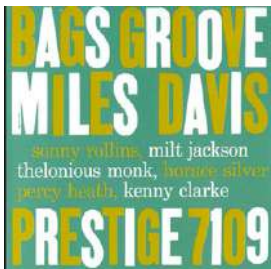


- **HARMON MUTE**
- De harmonmute is een soort demper die je
- in je trompet moet steken; hij wordt dicht bij
- de microfoon gehouden en geeft zo een heel
- specifieke sound of klank.

AAN DE SLAG!: HARMON MUTE

Op ons YouTube-kanaal vind je twee luistervoorbeelden: 'When Lights Are Low' en 'My Funny Valentine', allebei van het Miles Davis Quintet. In welk luistervoorbeeld hoor je de harmon mute?

Met *Bag's Groove* (1954) en de andere opnames die Miles in deze periode maakt, wordt hij een van de leidende figuren in de hardbop. Net als de cooljazz, is ook de hardbop een manier om verder te evolueren. In de hardbop zijn de melodie en harmonie eenvoudiger dan in de bebop. De beats in de hardbop zijn wel steviger dan in de cooljazz en bovendien zitten er heel veel verwijzingen naar de blues in deze muziekstijl. De inspiratie voor de solo's halen de muzikanten



BELUISTER AIREGIN OP ONS YOUTUBEKANAAL!!

Melodie versus Harmonie

Melodie is het spelen van noten achter elkaar, zoals een trompet of saxofoon doet. Deze melodie wordt meestal begeleidt door de harmonie, hier worden meerdere noten tegelijk gespeeld in akkoorden. In de afbeelding kan je zien dat deze akkoorden met letters en cijfers worden aangeduid.

OP PARTITUUR ZIET EEN MELODIE ER ZO UIT

MILES DAVIS- SO WHAT MILES

A

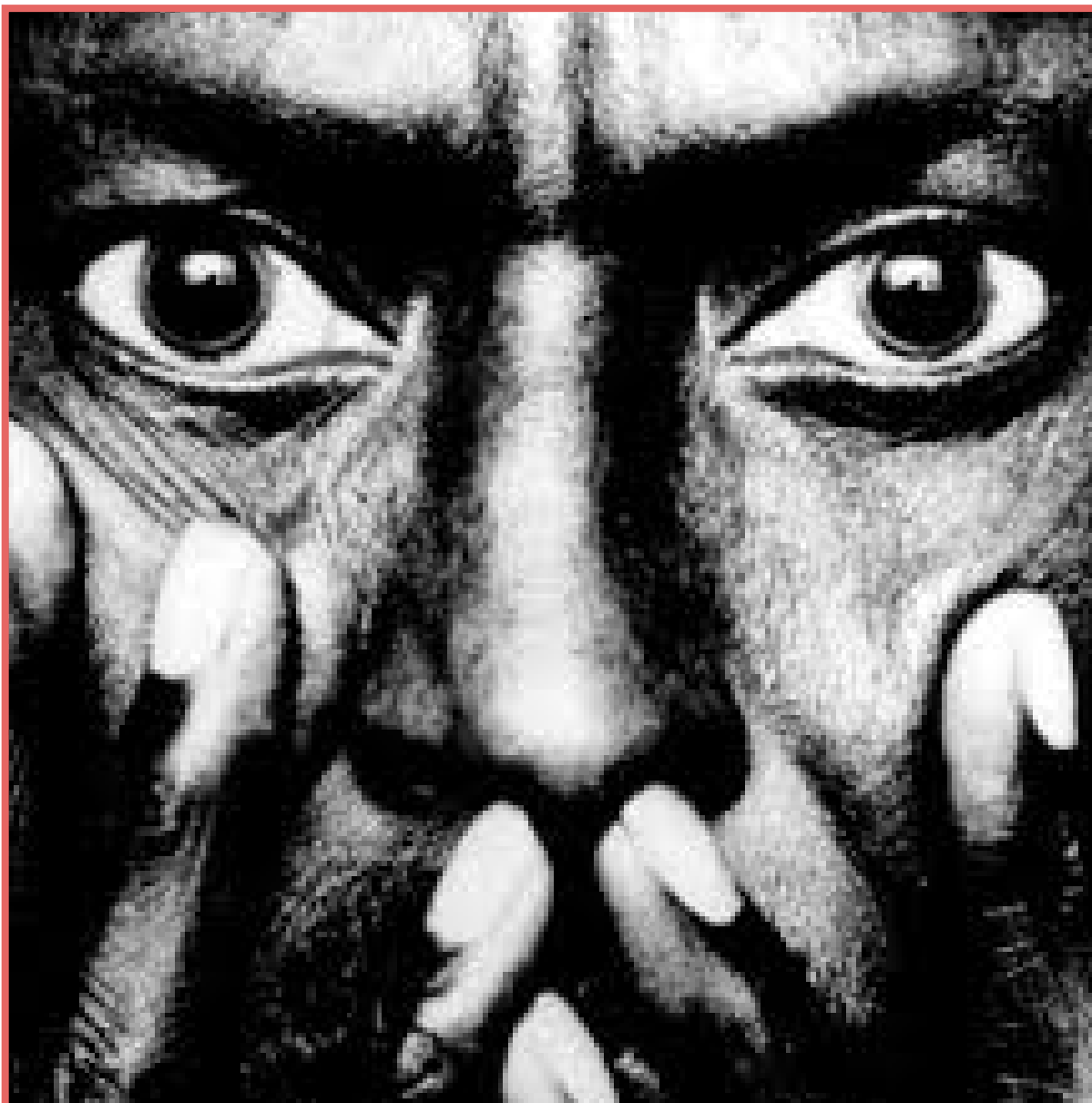
HARMONIE ZIET ER ZO UIT



BELUISTER NIGHT IN TUNISIA OP ONS YOUTUBE-KANAAL. IN DIT FILMJE ZIE EN HOOR JE JOSHUA REDMAN AAN HET WERK. EERST HOOR JE JOSUA HELEMAAL ALLEENDE MELODIE SPELEN. PAS NA 3'30" VALT DE BAND IN MET EEN BEGELEIDING VOLGENS DE AKKOORDEN, DE HARMONIE DUS.



Weet je waarom Miles Davis met een rasperige fluisterende stem sprak? Miles moest ooit aan zijn stembanden geopereerd worden en mocht nadien tien dagen niet spreken. Maar tijdens een ruzie in één van zijn bands verhoef Miles zijn stem en beschadigde daarmee zijn stembanden voor de rest van zijn leven. Door zijn mysterieuze stem en zijn sombere reputatie kreeg Miles de bijnaam 'Prins der Duisternis'.





MILES DAVIS QUINTET: DAVIS MET VIJF

In 1955 richt Miles zijn eigen kwintet, een band met vijf leden. Het Miles Davis Quintet wordt heel snel beroemd. In het **Miles Davis Quintet** speelt hij samen met bekende namen zoals Sonny Rollins, John Coltrane en Charles Mingus. De groep kiest aanvankelijk ook voor de hardbop.



BELUISTER I COULD WRITE A BOOK OP ONS YOUTUBEKANAAL. JE KAN DUIDELIJK DE VERSCHILLENDE BENADERINGEN HOREN IN DE SOLO'S VAN MILES DAVIS, DIE LANGE MELODISCHE LIJNEN SPEELT EN JOHN COLTRANE DIE DE SNELLE, ENERGIEKE LIJNEN VAN DE BEBOPSTIJL VOOR ZIJN REKENING NEEMT.





MET MILES DAVIS NAAR DE CINEMA

In 1957 keert Miles terug naar Frankrijk. Dit keer niet voor de liefde, maar voor de cinema. Hij neemt er op twee dagen tijd de muziek op voor de film *Ascenseur pour l'échafaud*, een film van Louis Malle. Miles duikt op 4 december 1957 de studio in zonder geschreven partituren. Enkel een paar kleine aanwijzingen voor zijn medemuzikanten en verder vooral zijn gevoel zijn voldoende. Miles en de andere muzikanten kijken naar de film en nemen intussen de hele nacht door muziek op die ze improviseren tijdens het kijken. Op 5 december bij het ochtendgloren is de filmmuziek klaar...



BEKIJK ASCENSEUR POUR L'ÉCHAFAUD OP ONS
YOUTUBEKANAAL

IMPROVISEREN

Als een muzikant improviseert, speelt hij een melodie die niet op voorhand werd vastgelegd. Net zoals een acteur het podium opstapt zonder op voorhand te weten welke tekst hij moet zeggen. In de traditie van de jazzmuziek wordt er in een stuk eerst het vastgelegde thema gespeeld, waarna de muzikanten één voor één een geïmproviseerde solo spelen over de harmonie van het stuk. Ze vinden dus ter plekke een nieuwe melodie uit.



AAN DE SLAG! IMPROVISATIE

We gaan nu zelf improviseren. Eén leerling komt voor het bord staan met zijn gezicht naar de klas, achter hem/haar wordt een filmfragment zonder geluid geprojecteerd. Je mag niet gluren, het is de bedoeling dat jij reporter ter plaatse bent en verslag uitbrengt over de gebeurtenissen die zich achter jou afspelen. In de klas wordt één nieuwslezer aangeduid die vragen mag stellen over wat hij ziet, zonder te vertellen waar het over gaat. Je mag wel tips geven. Eens kijken of jij kan raden waar je bent?



BELUISTER AIREGIN OP ONS YOUTUBEKANAAL! !



Van links naar rechts: John Coltrane, Cannonball Adderley, Miles Davis, Red Garland.

In Frankrijk proeft Miles van modale muziek. Altijd op zoek naar nieuwe benaderingen van jazz en **improvisatie**, maakt Miles ook nu een plaat die deze stijl probeert samen te vatten. Die nieuwe plaat verschijnt in 1958 en heet – net zoals de voorstelling die jullie zien – Milestones. Hij maakt de plaat met een sextet (een groep van zes muzikanten): Cannonball Adderley, John Coltrane, Paul Chambers, Philly Joe Jones en Red Garland.

Modale Muziek

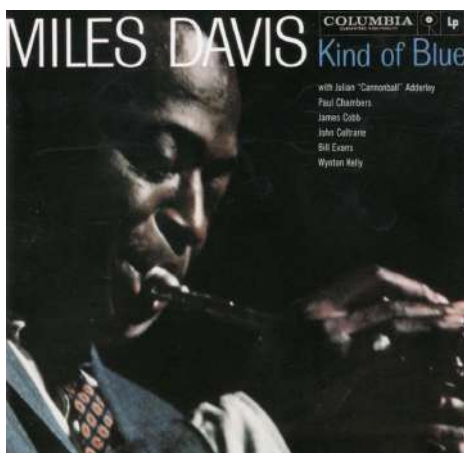
In modale muziek wordt gebruikt gemaakt van een modus. Dit is een speciaal klinkende toonladder, in plaats van een akkoordenschema zoals in de bebop.



Miles Davis – Milestones



BELUISTER MILESTONES OP ONS YOUTUBEKANAAL.



Wist je dat?

Kind of Blue (1959) kenmerkt de bloeiperiode van de modale jazz. Het is de best verkochte jazzplaat uit de muziekgeschiedenis.

MILES GOOIT ALLE REGELS OVERBOORD

In de jaren 60 vormt Miles zijn tweede grote kwintet en gaat hij opnieuw samenwerken met Gil Evans. In *Sketches of Spain* zoekt hij de grenzen van de traditionele jazz op. Zijn motto – na alle zijwegen en experimenten met allerlei stijlen – wordt in deze periode: je moet eerst de regels kennen voor je ze kan breken.

AAN DE SLAG!: GEBRUIK JE FANTASIE

Sluit je ogen en probeer enkel naar de muziek te luisteren. Welke beelden komen in je op? Hoor je een verhaal? Ruik je een geur of proef je een smaak? Past het nog steeds in dezelfde stijl als alle vorige luistervoorbeelden? Waarom wel, waarom niet? Laat je fantasie maar de vrije loop en vertel het aan je klasgenoten.



Miles Davis - Sketches of Spain – Seata

BELUISTER MILES DAVIS - SKETCHES OF SPAIN – SEATA OP ONS YOUTUBEKANAAL.



MILES ONDER STROOM

Het album *Miles in the Sky* luidt de Electric Miles-periode in. Voor het eerst in zijn muzikantenloopbaan verkent Miles de mogelijkheden van de elektrische instrumenten: elektrische piano, gitaar en bas. Miles begint te experimenteren met verschillende muzikanten en instrumenten. Hij noemt de Electric Miles de sound van de toekomst: verfrissend, sterker en vernieuwend.

AAN DE SLAG!: INSTRUMENTEN

Op ons YouTube-kanaal leer je een aantal instrumenten uit Miles' muziek herkennen. Knip de instrumenten uit de **BIJLAGE (ZIE P27)** uit en plak ze bij het juiste luisterfragment.

{SPIEKEN: DE JUISTE VOLGORDE IS CONTRABAS, DRUMS, SAXOFOON, ELEKTRISCHE BAS, ELEKTRISCHE PIANO, ELEKTRISCHE GITAAR, AKOESTISCHE GITAAR, PIANO, TROMPET.}

Naast rockinvloeden wordt Miles in deze periode ook beïnvloed door de funk en acid rock van Sly and the Family Stone en James Brown. Vanaf dat moment maakt Miles zowel live als tijdens opnames gebruik van elektrische bas, gitaar en piano.



BELUISTER SLY AND THE FAMILY STONE – IT'S A FAMILY AFFAIR OP ONS YOUTUBEKANAAL.

Het Album *Bitches Brew* wordt een groot succes, Miles Davis krijgt er zelfs een Gouden Plaat voor en wint een Grammy Award. Dit album is één van de eerste commercieel succesvolle platen in het **jazzrock fusion** genre. De traditionele akoestische instrumenten worden vervangen door elektrische bas en -gitaar en elektronische piano. Tijdens de opnames van deze plaat geeft Miles zijn muzikanten enkel wat vage aanduidingen over het tempo, enkele akkoorden en een hint van de melodie. Zo wil Miles dat de muzikanten alert en attent blijven tijdens het spelen, voor elkaar en voor de aanwijzingen die hij geeft tijdens het opnemen.

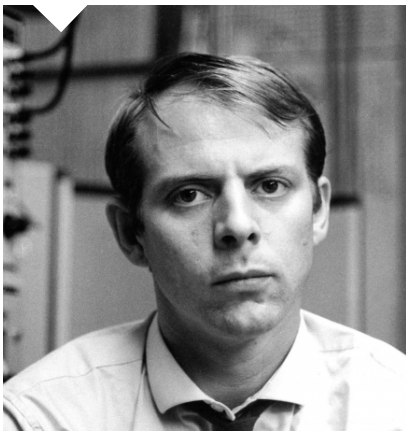


MILES EN HET TOEVAL

Miles zoekt en blijft zoeken. Begin jaren 70 weet hij hoe succes klinkt en smaakt. Maar Miles heeft geen interesse in succesrecepten. In 1972 leert hij de muziek van Karlheinz Stockhausen kennen. Deze muziek komt hem zo vreemd en bijzonder voor, dat hij de werken van Stockhausen intensief begint te bestuderen. Zoals altijd slorpt Miles de invloeden op en het duurt niet lang voor Stockhausen ook in Miles Davis' muziek te horen is. De nieuwe invloed wordt omschreven als space music, ze klinkt zwaar, donker en intens. Beluister een fragment van 'Saeta' op ons YouTube-kanaal.

Sluit je ogen en probeer enkel naar de muziek te luisteren. Welke beelden komen in je op? Hoor je een verhaal? Ruik je een geur of proef je een smaak? Past het nog steeds in dezelfde stijl als alle vorige luistervoorbeelden? Waarom wel, waarom niet? Laat je fantasie maar de vrije loop en vertel het aan je klasgenoten.

BELUISTER EEN FRAGMENT VAN 'SAETA' OP ONS YOUTUBE-KANAAL.



KARLHEINZ STOCKHAUSEN (1928-2007)

Stockhausen was een Duits klassiek componist. Zelfs vandaag wordt hij nog tot de meest invloedrijke en controversiële componisten gerekend. Hij is vooral bekend door zijn elektronische, aleatorische en spatiale composities.

Aleatorische muziek, ook wel toevalsmuziek, is muziek waarbij een componist het toeval gebruikt om een werk te schrijven. De componist gebruikt bijvoorbeeld een paar dobbelstenen om te beslissen welke noten en welk ritme hij zal schrijven. Het toeval beslist!

Spatiale muziek gebruikt de geluidsbronnen in de ruimte. Een componist kan bijvoorbeeld zangers, instrumenten of luidsprekers op een bepaalde manier in de ruimte plaatsen en niet gewoon op een podium met het publiek in de zaal.

BELUISTER TWEE VOORBEELDEN VAN STOCKHAUSENS MUZIEK 'STIMMUNG' EN 'KONTAKTE' OP ONS YOUTUBEKANAAL

AAN DE SLAG!: TOEVALSMUZIEK

We maken onze eigen toevalscompositie, elke leerling bedenkt een kort geluid met de stem, iets wat je steeds kan herhalen. We vormen een kring en één leerling mag geblinddoekt in het midden staan. Deze leerling mag nu mensen uit de kring aanduiden. Wanneer je de eerste keer wordt aangeduid start je met je geluid, wanneer je een tweede keer wordt aangeduid stop je met je geluid. Omdat de leerling in het midden niet kan zien wie er aangeduid wordt, worden de geluiden aan het toeval overgelaten.

DON 'T CALL ME A LEGEND, JUST CALL ME MILES

Critici kunnen de vele richtingen en experimenten van Miles Davis niet altijd volgen. De ene dag wordt hij bejubeld, de andere wordt zijn muziek bijna genegeerd. Miles Davis raakt opnieuw verslaafd aan drugs en alcohol en verliest elke zin om trompet te spelen. Hij zal gedurende drie jaar niet publiek optreden. In 1979 slaagt hij erin zijn verslaving opnieuw te overwinnen en vindt hij zijn liefde voor de muziek terug. In de jaren 80 blijft hij vasthouden aan de elektronica, wel met wisselend succes bij zijn publiek.

Zijn allerlaatste album neemt hij op met de wereldberoemde producer Quincy Jones, **Miles and Quincy Live at Montreux**. In dit album keert hij terug naar de nummers die door Gil Evans in de jaren 50 werden gearrangeerd. Veel fans die het niet zo hadden begrepen op het latere experimentele werk van Miles, vinden hun idool op deze laatste, meer traditionele plaat terug.

Op 28 september 1991 sterft Miles Davis. Zijn invloed en nalatenschap zijn echter zo groot dat hij zelfs nu een sleutelfiguur blijft voor de jazz.

[BELUISTER SUMMERTIME OP ONS YOUTUBE-KANAAL.](#)

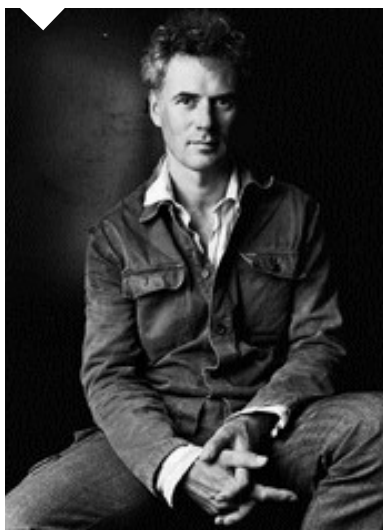
MILE(S)TONES IN DE PERS EN BIJ JOU OP SCHOOL!

AAN DE SLAG!: NABESPREKING

Een klasgesprek waarin nagepraat wordt over wat je gezien hebt, kan heel boeiend zijn. Iedereen kijkt op zijn eigen manier en onthoudt andere dingen. Zo kan je kijkervaringen uitwisselen, elkaars kritiek en opmerkingen horen en elementen in de voorstelling ontdekken die je zelf niet had opgemerkt. Dit is ook het moment om verschillende interpretaties met elkaar te vergelijken.



MILES EN MILE(S)TONES DOOR...



Zonzo Compagnie en Wouter Van Looy

Zonzo Compagnie is een productiehuis voor een avontuurlijk muziekaanbod voor kinderen. De organisatie, opgericht door **Wouter Van Looy**, verwierf zijn grootste bekendheid met OORSMEER, het grensverruimende muziekfestival voor kinderen dat sinds 1995 plaatsvindt in Gent, en dat sinds 2010 onder de nieuwe, internationale naam BIG BANG een vaste plek heeft gevonden in Brussel (Bozar), Lissabon (Centro Cultural de Belém), Boedapest (Palace of Arts), Lille (Opéra de Lille) en Stavanger (Stavanger Konserthus). Vanaf 2014 trekt BIG BANG ook naar Athene (Onassis Cultural Centre) & Hamburg (Kinder kinder).

Zonzo Compagnie is daarnaast ook een drijvende kracht achter talloze vernieuwende muziekprojecten die kinderen aanzetten hun beleving van muziek te ontdekken en te verruimen. Bijzondere muzikanten, ensembles en componisten worden uitgenodigd hun talenten in te zetten voor een jong publiek en samen met hen de scène te delen.

Voor MILE(S)TONES vonden Zonzo Compagnie en Jeugd en Muziek Vlaanderen elkaar in het idee om de rijkdom van de muziekwereld op een avontuurlijke manier toegankelijk te maken voor kinderen. De regie en het concept waren in handen van Wouter Van Looy.



... Fulco Ottervanger

Fulco Ottervanger is een Nederlandse multi-instrumentalist, zanger, componist en improvisator. Op 7-jarige leeftijd begon hij cello te spelen, al gauw gevolgd door piano, gitaar, basgitaar en drums. Van jongs af aan schrijft hij zijn eigen composities en teksten. Zijn eerste pianoleraar was Jozef Dumoulin. Aan het conservatorium van Gent studeerde hij jazzpiano bij Erik Vermeulen en klassieke compositie bij Frank Nuyts.

Zijn voornaamste groepen zijn het jazztrio De Beren Gieren en de krautpop-band STADT. Andere groepen zijn BeraadGeslagen en SH.TG.N. Daarnaast is hij ook betrokken bij theater- en dansprojecten.



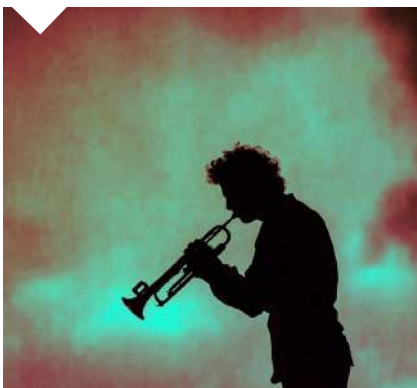


... Simon Segers

Simon Segers is van jongs af aan geïnspireerd door muziek. De uitgebreide platenverzameling van zijn vader liet hem niet koud en al snel leerde hij heel verschillende muziek te appreciëren. De muzikale activiteit werd ook gestimuleerd door zijn oudere broer, gitarist Frederik Segers, waarmee hij tot op heden allerlei projecten realiseerde.

Rond zijn 20e ontwikkelde Simon een grote interesse in jazz en improvisatie. Sindsdien volgde hij les bij Antoine Cirri, Marek Patrman, Teun Verbruggen, Toon Van Dionant, Jim Black, Mimi Verderame, Steve Clover en Arnout Gerritse. De laatste jaren is hij zeer actief in zowel rock-, jazz- (en free) projecten, waardoor Simon een eigen stijl ontwikkelde die in beide scènes uniek is.

Het jazztrio De Beren Gieren en de rockband STADT ziet hij als zijn meest persoonlijke projecten waarin hij het meest participeert als creatief muzikant. Andere projecten zijn SH.TG.N, Black Flower, ...



... Bert Bernaerts

Bert Bernaerts balanceert op de grens tussen muziek en theater. Hij speelt, improviseert en componeert muziek in heel diverse contexten. Al erg jong raakt hij gepassioneerd door de wereld van de blazers dankzij een lokaal verleden in fanfares en harmonie-orkesten. Tijdens zijn studies sociologie in Leuven blijft hij muzikaal actief: hij studeert klassieke contrabas en komt als trompettist in aanraking met jazz en vrij geïmproviseerde muziek.

In 2000 richt hij het improvisatiecollectief John Torso op. Met dit gezelschap maakt hij de muziektheatervoorstellingen 'Zeeland', 'Radio Ping Pong' en 'Ding'. Vooral het interactieve concert Radio Ping Pong kent een sterke internationale uitstraling.

Sinds 2004 schrijft hij muziek voor zijn eigen ensemble 'Hop Frog', een octet van 5 blazers en 3 percussionisten. Hij zoekt hierbij naar een unieke versmelting van straatmuziek, beweging, beeld en innovatieve klankexperimenten. Met Hop Frog creëert hij de straattheatervoorstellingen 'Ensors fanfare' (2004) en 'Convoi exceptionnel' (2006) een voorstelling opgebouwd rond een mobiele klankinstallatie.

Bert Bernaerts speelde/maakte muziek bij/voor muziektheater Transparant, Theater Froe Froe, Alibi Collectief, Olla Vogala, Jaune Toujours, Aywa, Braakland/ZheBilding.



TOT SLOT



INTERESSANTE BRONNEN

Internet

Eindtermen: <http://www.ond.vlaanderen.be/curriculum/>

Boeken

Eindtermen: <http://www.ond.vlaanderen.be/curriculum/>



BOEKINGEN EN INFORMATIE

Graag nog wat meer praktische informatie over Mile(s)tones bij u op school? Neem dan zeker een kijkje op onze website www.jeugdenmuziek.be/aanbod of neem meteen contact op met de J&M-afdeling in uw buurt. Alle contactgegevens van de afdelingen vindt u op www.jeugdenmuziek.be/afdelingen.



LAAT VAN U HOREN (OF MAAK VAN UW OREN)!

Jeugd en Muziek werkt hard aan een gevarieerd en kwalitatief aanbod en een degelijke educatieve omkadering. Uw mening en ervaring is voor ons cruciaal en we horen dan ook graag wat u vond van deze productie.

Vond u gemakkelijk wat u zocht in ons aanbod?

Kreeg u voldoende omkadering om uw leerlingen voor te bereiden op Mile(s)tones?

Voldeed de voorstelling/de workshop/de masterclass aan uw verwachtingen?

Heeft u opmerkingen, punten van kritiek of leuke tips?

Kritische bemerkingen en lovende woorden zijn heel erg welkom. Breng ons op de hoogte van uw ervaring met Jeugd en Muziek via uw contactpersoon bij de lokale J&M-afdeling of rechtstreeks via het invulformulier http://www.jeugdenmuziek.be/formulieren/evaluatie_schoolprojecten.

Wij kijken uit naar uw reactie en danken u voor het vertrouwen in Jeugd en Muziek.

Zonzo Compagnie met 'Milestone(s)' op festival Jonge Snaken#Sound

Miles Davis

voor de allerkleinsten

Het Brugse kunstencentrum De Werf pakt komend weekend uit met de 21ste editie van het festival Jonge Snaken. Op de affiche springt de Belgische première van MILESTONE(S), de nieuwe voorstelling van Zonzo Compagnie, in het oog.

WIETSKE VOS

Sinds een viertal jaar timmert Zonzo Compagnie aan de weg met muziektheaterproducties. Met succes, getuige de reeks prijzen die het productiehuis al op zijn schoorsteenmantel mocht zetten: de internationale YEAH!-en YAMA-award voor *Listen to the Silence* en een selectie voor het theaterfestival met *Starend meisje*. Nu pakt Zonzo uit met MILESTONE(S), waarin de Amerikaanse jazztrompettist en -componist Miles Davis centraal staat.

Uit de bol

MILESTONE(S) is de tweede voorstelling in een reeks muziekprojecten waarin Zonzo Compagnie bekende componisten belicht. De eerste was *Listen to the Silence* over John Cage. De keuze voor Davis werd ingegeven door verschillende factoren, zegt artistiek leider Wouter Van Looy: "Allereerst is hij op het gebied van jazz en improvisatie een van de meest intrigerende en veelzijdige figuren. Van bebop over de echte *jazzy mood* tot elektropop, dat is allemaal Miles Davis. Bovendien werkt de muziek die wij presenteren, het best in een live-ervaring. Dat geldt ook voor de muziek van Miles Davis. In deze voorstelling zetten we het publiek dichtbij het podium om hen zoveel mogelijk te betrekken."

Inmiddels ging de voorstelling in Lissabon al in wereldpremière, waar het publiek precies reageerde zoals Van Looy gehoopt had: "Het is geweldig als zo'n jong publiek helemaal uit de bol gaat en staat mee te shaken tijdens de scène over de elektropopfase van Miles, om hen daarna misstilt te zien genieten van een intimistische passage. Als de kinderen zo volledig kunnen opgaan in een voor hen nieuw muzikaal avontuur, is een project voor mij geslaagd."

Oorsmeer

Het festival Jonge Snaken#Sound in De Werf heeft geluid als centraal thema en vraagt het jonge publiek zijn oren open te zetten. Een kolffie naar de hand van Zonzo Compagnie. Want wie Zonzo Compagnie zegt, zegt Oorsmeer, een muziekfestival voor kinderen dat buiten de geluidsluifjes kleurt en in 1995 voor de eerste keer werd georganiseerd.

Wouter Van Looy, samen met Guy Coolen ook artistiek directeur van Muziektheater Transparant, miste in het toenmalige podiumlandschap muziekprojecten voor de jeugd met de focus op hedendaags en improvisatie. Van Looy: "We stelden vast dat op het vlak van jeugdtheater heel wat interessants de revue passeerde, maar dat de muziekwereld daarin achterop hinkte. Er waren de klassieke projecten over Mozart, Beethoven en andere gevestigde waarden én je had de gecommercialiseerde formats van Studio 100. Daartussen was er niets."

En dus startten Van Looy en co. hun eigen project. Aanvankelijk werd het festival gedragen door meerdere organisaties, vanaf 2001 door Zonzo Compagnie. Met Oorsmeer beantwoordde Van



● In MILESTONE(S) ontdekken kleintjes spelenderwijs hoe jazz in elkaar zit. © WOUTER VAN LOOY

Looy duidelijk een vraag, want de tweeduizend tickets van de eerste editie in kunstencentrum Vooruit in Gent waren in een mum van tijd uitverkocht.

Nu, bijna twintig jaar later, is dat nog steeds zo. Alleen heeft het Oorsmeer-virus ondertussen ook andere steden en landen besmet. Het festival vond in eigen land ook nog plaats in Antwerpen, Brugge en Hasselt, en over de grens in Utrecht, 's Hertogenbosch, Amersfoort en Leeuwarden (Nederland), in Lille en Angers (Frankrijk) en in Zürich, Bern en

Winterthur (Zwitserland). "Na de eerste succesvolle editie in Gent dienden zich heel wat partners aan die het festival in het buitenland wilden organiseren", vertelt Van Looy. "Zo is ons totale publieksbereik in de loop der jaren ongelooftlijk gegroeid."

Jonge Snaken#Sound in De Werf, Brugge - 26 en 27/10 Oorsmeer, Vlaamse Opera en Handelsbeurs in Gent - 2/11 Big Bang, Paleis voor Schone Kunsten in Brussel - 3/11

'Er waren projecten over Mozart en Beethoven, en Studio 100. Daartussen was er niets'

WOUTER VAN LOOY
ARTISTIEK LEIDER
ZONZO COMPAGNIE

Big Bang

Drie jaar geleden nam het Oorsmeer-verhaal een nog grotere vlucht, toen Van Looy besloot de internationale samenwerking te consolideren. "Met de naam 'Oorsmeer' kom je niet ver in het buitenland, zoals je je wel kunt voorstellen", aldus Van Looy. "Daarom hebben we het festival in andere steden en landen omgedoopt tot Big Bang. In totaal bereiken we nu elk jaar zo'n 30.000 jonge en oudere muzikieffhebbers." Sinds 2010 vindt Big Bang jaarlijks plaats in Brussel, Lissabon, Boedapest, Stavanger en Lille. Dit jaar komen daar nog edities in Athene en Hamburg bij. Bovendien heeft het festival zowel in binnen- en buitenland heel wat losgeweekt aan andere initiatieven op het gebied van vernieuwende muziekbeleving. Bij ons zijn projecten als Klara4Kids en Pepernoot in Leuven debet aan Oorsmeer. In 2012 kreeg Oorsmeer nationale erkenning in de vorm van de Klara-prijs voor muziek-evenement van het jaar. (wv)

EXPERIMENTELE MUZIEK OP MAAT VAN KINDEREN

Het geheim van Zonzo Compagnie



In 'Mile(s)tone' vertaalt Zonzo de muziek van Miles Davis naar jonge oren. © Wouter Van Looy

Zonzo Compagnie viel dit jaar uitgebreid in de prijzen met avontuurlijke muziekprojecten voor kinderen. Wat is het geheim?

ANNEMARIE PEETERS

Zonzo Compagnie organiseert al jarenlang Oorsmeer in Gent en Big Bang in Brussel – goed voor de Klara Muziekprijs in de categorie 'muziek-evenement van het jaar'. De compagnie zette de afgelopen jaren ook heel wat producties op het getouw die niet altijd even makkelijke muziek vertalen naar jonge oren.

Listen to the silence bracht John Cage. Het gloednieuwe *Mile(s)tone* draait om de muzikale wereld van Miles Davis. Het jeugdtheater groeide al eerder uit zijn kinderschoenen, dankzij de vernieuwende aanpak van Zonzo lijkt dat nu eindelijk ook voor muziekproducties het geval.

In 1995 begonnen Wim Wabbes, toen nog programmator bij Vooruit, en Wouter Van Looy, artistiek directeur van Zonzo, aan de eerste versie van Oorsmeer te knutselen. Wabbes: 'Wouter en ik hadden allebei jonge kinderen toen en we vonden het muzikale aanbod voor hen heel schraal. Het was kiezen

tussen een overaanbod aan Samson en Gert en de occasionele *Peter en de Wolf*. Nochtans hebben kinderen frisse oren: ze kunnen wel wat chaos verdragen.'

Wabbes en Van Looy vroegen aan muzikanten uit de experimentele scene van de Vooruit om korte, interactieve formats uit te werken. Oorsmeer werd vanaf die eerste editie een echt feest, met waanzinnige fanfares, klankinstallaties en vooral veel ruimte om zelf op ontdekking te gaan. Jolig eclecticisch ook: Bachs chaconne weerklonk er naast pure klankkunst. Dat Oorsmeer een leemte vulde, werd meteen duidelijk. Het festival was weken op voorhand al uitverkocht. Ondertussen exporteerde Zonzo het Oorsmeer-concept onder de naam Big Bang niet alleen naar Brussel, maar ook naar vijf andere steden in Europa. Madalena Wallenstein van Big Bang Lissabon legt ons haarfijn uit waarom Zonzo zoveel teweegbrengt: 'Zonzo neemt kinderen serieus: dat is hun geheim. Kinderen zijn bij hen niet

kinderachtig. En tegelijk valt er ook voor volwassenen veel te ontdekken. Zij krijgen eindelijk eens de kans om naar muziek te luisteren zoals een kind: zonder vaste waarden, met een open geest.'

Cutting edge

Zonzo ging dit jaar voor de tweede keer aan de haal met de YAMA-award, een prijs die creatieve muziekproducties voor kinderen bekroont. Ook Matt Clark, de organisator van de YAMA-award, beaamt: 'Zonzo is *cutting edge*. Ze vervullen een voortrekkersrol. De muziek staat bij hen op de eerste plaats, maar tegelijk spreken hun voorstellingen alle zintuigen aan.' 'Ze creëren een soort van magie, die kinderen zonder probleem een totaal nieuwe wereld van klanken binnen sluisst. Vaak verlopen kinderproducties volgens hetzelfde stramien: men wil kinderen entertainen. Dat doet Zonzo niet. Wat zij brengen is gewoon kunst.'

Superlatieven alom en toch is het volgens Van Looy heel eenvoudig: 'Het draait allemaal om het creëren van betrokkenheid.' Van Looy haalde de mosterd lang geleden bij de pedagoog Ferre Laevers. Hij paste diens principes van het ervaringsgericht leren toe op de ontwikkeling van muzikaliteit bij kinderen.

Dat resulteerde in vijf doodeenvoudige vuistregels die hij vandaag

nog altijd toepast: zoek een evenwicht tussen impressie en expressie; zorg ervoor dat het publiek zich goed voelt, creëer voldoende ruimte om zelf op ontdekking te gaan, kies performers die een authentieke communicatie op gang kunnen brengen; en zoek ten slotte naar voldoende muzikale uitdaging.

Het zet een mens aan het denken. Met zijn aanpak bewees Zonzo dat hardcore experimentele muziek als zoete koek kan verteren. Zou de klassieke concertzaal niet evengoed baat kunnen hebben bij de Oorsmeer-methode?


Van Looy: 'Als concertzalen meer publiek willen voor experimentele muziek, dan moeten ze inderdaad in de eerste plaats zorgen voor betrokkenheid. Dat kan met net dezelfde vuistregels. Het is eigenlijk onbegrijpelijk dat het nog zo weinig gebeurt.'

Wim Wabbes valt hem bij: 'Je moet een omgeving scheppen die je manier van denken uitdaagt – net zoals muziek dat ook doet. Dat is bij een ouder publiek niet anders bij een jong publiek.'

'Zonzo creëert een soort van magie die kinderen in een totaal nieuwe wereld van klanken binnen sluisst'

'Zonzo wil niet entertainen, het brengt kunst'

'Mile(s)tones', zaterdag en zondag, Brugge.
Oorsmeer, 2 november, Gent
Big Bang, 3 november, Brussel
www.zonzocompagnie.be



INSTRUMENT:

FRAGMENT:




INSTRUMENT:

FRAGMENT:



INSTRUMENT:

FRAGMENT:




INSTRUMENT:

FRAGMENT:




INSTRUMENT:

FRAGMENT:



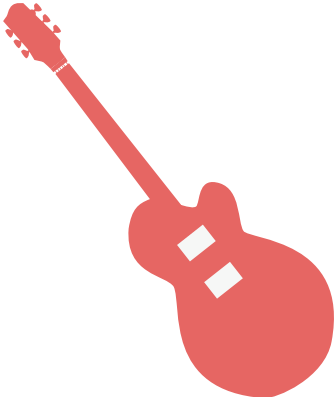
INSTRUMENT:

FRAGMENT:




INSTRUMENT:

FRAGMENT:



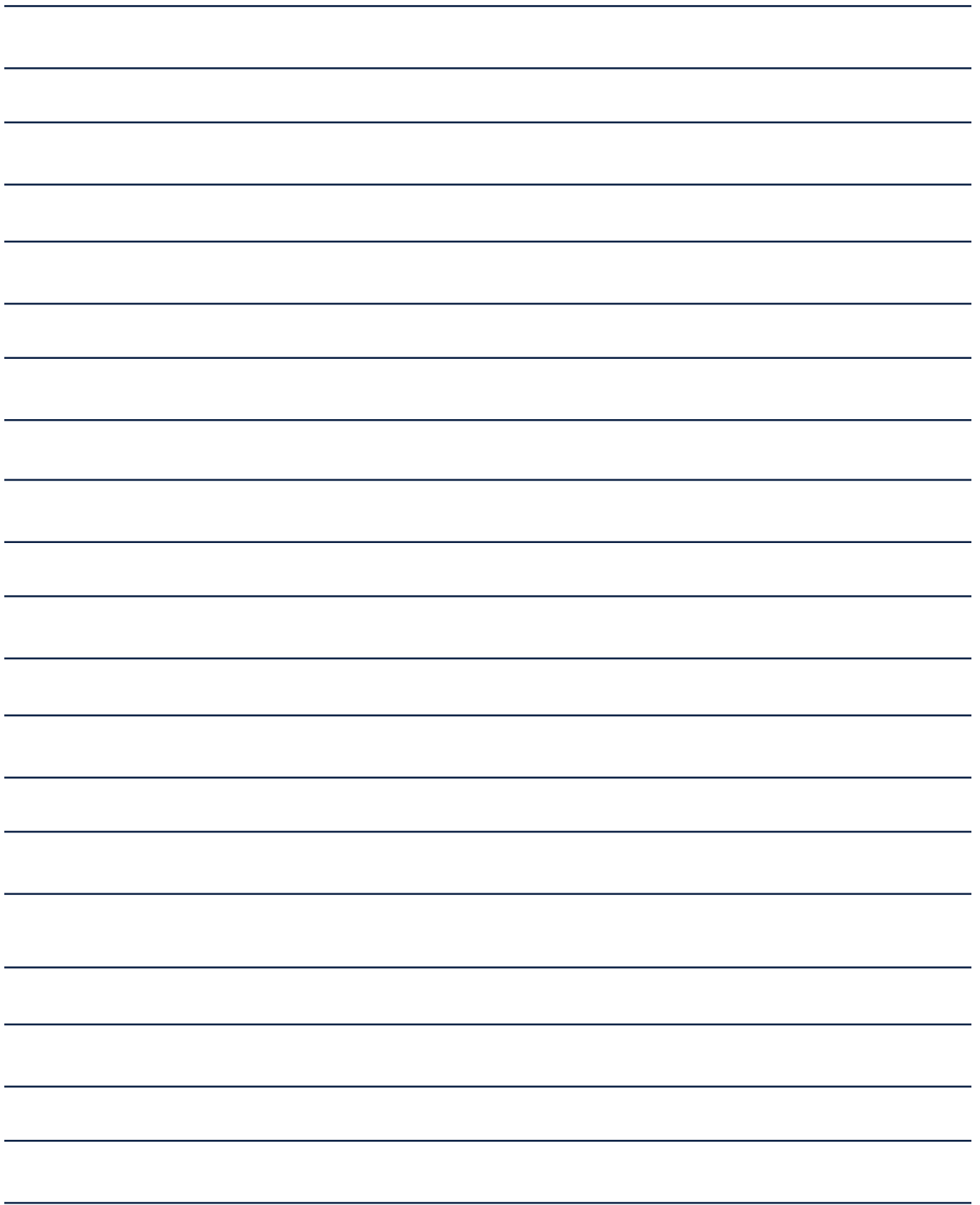
INSTRUMENT:

FRAGMENT:



INSTRUMENT:

FRAGMENT:





Jeugd en Muziek Vlaanderen
Defacqzstraat 1 | 1000 Brussel
T 02-533.39.10 | info@jeugdenmuziek.be
www.jeugdenmuziek.be

Met steun van de
Vlaamse overheid

